

saa at de bleve nogenlunde lige store, uden at man gik til en almindelig Omlægning. Dernæst har man villet opnaa, at man noget ud i Fremtiden kunde skaffe Mulighed for — maaske om 10 eller 20 Aar og senere — at kunne lægge ny Kredse til paa de Steder, hvor det tiltrænges, uden at gaa til en almindelig Omlægning. Hvorvidt det kan opnaas, vil jeg ikke i dette Øjeblik udtale mig nærmere om, men jeg skal komme til det senere.

Den anden Regel er Reglen om Valgkredsens Størrelse. De bør, som det hedder, være af „omtrent samme Størrelse“. Paa dette Punkt blev der ført en temmelig livlig Debat ved denne Sags 1ste Behandling, idet man var og vel fremdeles er uenig om, hvorvidt der i den nuværende Grundlov findes en Regel om Valgkredsens Størrelse eller kun en Regel om Antallet af Folketingsmedlemmer. Men den Strid, der da blev ført, havde egentlig kun teoretisk Interesse, idet man fra begge Sider var enig om, at Forholdet bør ordnes saaledes, at Folketingsvalgkredsene blive nogenlunde lige store. Det var det, der blev udtalt af Konseilspræsidenten, og det fandt formentlig Tilslutning fra alle Sider. Man erkendte altsaa fra Regeringens Side, at Grundsætningen om lige store Valgkredse bør være det til Grund liggende Synspunkt, men man hævdede, at dette Synspunkt ikke bør fastholdes med større Stringens, end at der bliver Løjlighed til at tage forskellige Hensigtsmæssighedshensyn, og denne Betragtning fandt ikke Modsigelse fra nogen Side. Da vi saa i Udvalget modtog en Skrivelse fra Indenrigsministeren om, hvorledes han tænkte sig en fremtidig Valgkredsordning, bygget paa Regeringens Lovforslag, i de store Træk, indeholdt denne Skrivelse en Redegørelse for, ud fra hvilke Synspunkter Valgkredsfordelingen burde finde Sted, og hvis maa sammenligner denne Skrivelses Indhold med det, der nu findes i Udvalgsbetænkningen, altsaa særlig i Flertalsbetænkningen, og det, der findes i Ændringsforslaget, vil man se, at baade Ændringsforslaget og det, der er skrevet i Betænkningen, er bygget paa den samme Tankegang, der er kommen til Orde i Indenrigsministerens Skrivelse til Udvalget. Det hedder ogsaa i denne Skrivelse, at Folketingskredsene bør være nogenlunde lige store, og det er denne Tanke, der udtrykkes i Ændringsforslaget, naar der tales om Valgkredse af omtrent samme Størrelse. Vi mene med dette Udtryk Valgkredse af „omtrent samme Størrelse“ nøj-

agtigt det samme, som Konseilspræsidenten udtrykte ved sit „nogenlunde lige store Valgkredse“.

Saa siger fremdeles Indenrigsministeren, at Fordelingen skal finde Sted paa Grundlag af Indbyggerantallet under Hensyntagen til Vælgertallet, og paa et andet Sted i Skrivelsen henvises der tillige til, at der bør tages Hensyn til Befolkningstæthed. Det er altsaa det, der her findes. Der har været Overvejelser om, hvorvidt man skulde bygge principalt paa Indbyggertallet eller paa Vælgertallet. Udvalget har sluttet sig til den Betragtning, at man principalt maa bygge paa Indbyggertallet. Derved bliver man paa det givne historiske Grundlag og er i Overensstemmelse med, hvad der ordentligvis finder Sted i andre Lande. Men for øvrigt har der ikke været udelte Tilslutning til denne Tanke. Naar man skal samles om en fælles Affattelse af et Lovforslag, maa man komme hinanden i Møde, og det er ikke blot det ærede Medlem indenfor Flertallet, der særlig udtaler sig derom i Betænkningen, som i og for sig kunde have ønsket, at Vælgertallet var lagt til Grund. Imidlertid har det vist sig ved den Redegørelse, som Indenrigsministeren har sendt, at Forskellen mellem, om man lægger Indbyggertallet eller Vælgertallet til Grund, ikke er saa stor, som man egentlig havde tænkt sig. Lægger man Vælgertallet til Grund, faa de sjællandske Landkredse og de fynske Kredse Ret til en Folketingsmand mere, end naar man lægger Folketallet til Grund. København faar 2 mindre og Jylland ogsaa mindre.

En Betingelse for, at Flertallet skulde gaa ind paa i Grundloven at give en Regel om Valgkredsens Størrelse, var denne, at der i Grundloven tillige blev nævnt, at der skal tages Hensyn til Befolkningens Tæthed. Denne Synsmaade blev ogsaa gjort gældende paa den grundlovgivende Forsamling og fik sit Udtryk i Fordelingen da, og Venstre har vel altid fastholdt den. Imidlertid kan man forstaa, at der fra anden Side kunde gøre sig Betænkkeligheder gældende, idet man maa indrømme, at Hensynet til Befolkningstætheden kunde gøres gældende paa en saadan Maade, at Grundsynet, at det er Indbyggerantallet, der skal lægges til Grund, vilde blive i betydelig Grad forrykket. Derfor har Udvalget i sin Betænkning bestemt pointeret, hvad der er vor Mening med, at der skal tages Hensyn til Befolkningstætheden, og pointeret det til 2 Sider. Naar det hedder, at Valg-